

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/218/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214200162
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7214200162.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. M. Y., nar. XX.XX.P., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, dieťaťa rodičov R.. K. Z., nar. XX.XX.P., bývajúcej v N. I. Z. U.. Č.. P./XX a N. Y., nar. XX.XX.P., bývajúceho v N. I. V. U.. Č.. XX, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, na návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 27P 3/2014-33 zo dňa 19.06.2014 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o úprave styku tak, že predbežne upravuje styk otca s maloletým F. každý páry týždeň v roku v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa v čase určenom pre začiatok styku odovzdať otcovi v mieste jej bydliska a otec je povinný v čase určenom pre koniec styku odovzdať maloleté dieťa matke na rovnakom mieste.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým F. poslednú sobotu v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky.

Rozhodol tak na základe návrhu matky zo dňa 17.06.2014, ktorým sa domáhala, aby súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti a upravil styk otca s maloletým jedenkrát v mesiaci maximálne na 3 hodiny s tým, že otcovi bude uložená povinnosť oznámiť jej miesto, kde sa bude s maloletým zdržiavať. Návrh odôvodnila tým, že dňa 15.06.2014 sa s otcom dohodla, že otec vezme maloletého na kúpalisko, avšak nesúhlasila s tým, že pôjdu na kúpalisko do W., pretože maloletý pokašľoval a obávala sa tiež dlhej cesty autom, ktoré nie je v dobrom technickom stave. S otcom sa dohodla, že jej maloletého prinesie na obed. Po odchode otca s maloletým sa snažila s otcom skontaktovať, avšak otec mal vypnutý telefón a vzhľadom na to, že nemala informácie o maloletom, nahlásila jeho nezvestnosť na políciu. Polícia preverila miesta, kde by sa otec s maloletým mohol zdržiavať, no neúspešne. Otec jej maloletého odovzdal až na druhý deň o 07.00 hod. bez vysvetlenia. Od otca má informáciu, že maloletý v jeho prítomnosti nič neje a pije len minimálne, preto vyjadrila podozrenie, že maloletý je v prítomnosti otca v strese. Aj podľa vyjadrenia učiteľky v materskej škôlke nie je maloletý v psychickej pohode a je plačlivý. Poukázala na násilné správanie sa maloletého po styku s otcom a na jeho vulgárne vyjadrovanie. Uviedla, že dňa 03.03.2014 podala na otca trestné oznámenie pre nebezpečné vyhrážanie, pričom bolo začaté trestné stíhanie a v konaní bol ustanovený znalec z odboru psychológie.

Z dokazovania vo veci samej súd zistil, že rodičia maloletého nie sú manželmi a v spoločnej domácnosti spolu žili do februára 2013. Matka býva spolu s maloletým a mal. dcérou v 3- izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Otec býva každý deň v inej ubytovni, prípadne u svojho známeho, pričom okrem maloletého má vyživovaciu povinnosť aj k maloletému N. Y., ktorému na výživu prispieva minimálnym

výživným. Otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 21.09.2012 a pracuje na čiastočný úväzok ako šofér taxislužby. S maloletým sa počas styku zdržiaval v ubytovni, pričom vyjadril vôľu byť s maloletým každý deň, avšak súdu nevedel uviesť presný deň a hodinu.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 06.03.2014 o prešetrení pomerov v rodine vyplýva, že maloletý je vo faktickej starostlivosti matky, ktorá spolu s maloletým a mal. dcérou býva v 3-izbovom byte. Matka je v súčasnosti nezamestnaná, preto jej finančne pomáhajú jej rodičia. Otec je tiež nezamestnaný a na adrese trvalého bydliska sa nezdržiava, pričom býva u svojho kamaráta alebo na ubytovni. S maloletým sa stretáva a niekedy ho nosí do materskej školy.

Zistený skutkový stav súd prvého stupňa posúdil podľa ust. § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. b), § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a uviedol, že matka osvedčila potrebu nariadenia predbežného opatrenia tým, že s otcom maloletého nie sú manželmi a výkon rodičovských práv a povinností k maloletému nebol doposiaľ upravený. Maloletý je v starostlivosti matky, preto súd zastával názor, že s ohľadom na zachovanie stabilného výchovného prostredia maloletého je potrebné predbežne zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súd súčasne upravil aj styk maloletého s otcom v rozsahu, ktorý zodpovedá účelu predbežného opatrenia, ktorým je len dočasná a nevyhnutná úprava pomerov.

V zákonom stanovenej lehote podal otec odvolanie proti výroku uznesenia o úprave styku. Návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia označil za výmysly a polopравdy. Poukázal na rozporuplnosť tvrdení matky v návrhu týkajúce sa popisu udalosti dňa 15.06.2014. Zdôraznil, že jeho auto je v dobrom technickom stave a v mesiaci jún 2014 prešlo technickou kontrolou. Uviedol, že matka neustále mení dohodnuté plány a následne kontaktuje políciu a vymýšľa si na neho obvinenia. Podotkol, že pracuje ako G. a o maloletého sa vie riadne postarať, pretože aj v roku 2013 bol maloletý v jeho starostlivosti 10 dní v čase, keď bola matka na dovolenke so svojou dcérou. O maloletom nemá žiadne informácie, nakoľko matka s ním nekomunikuje. Navrhol uznesenie vo výroku o úprave styku zmeniť tak, že si maloletého vyzdvihne každú párnú sobotu v mesiaci o 9.00 hod. a odovzdá ho v nedeľu o 18.00 hod. v mieste bydliska matky.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec sa ju snažil donútiť, aby sa s ním a maloletým išla kúpať, čo však odmietla. Opätovne uviedla, že nesúhlasila s tým, aby otec vzal maloletého na kúpalisko do W.. Zdôraznila, že v daný deň si otec vypoľ mobilný telefón, o maloletom ju neinformoval a maloletého jej priniesol bez vysvetlenia až na druhý deň ráno. Zdôraznila, že pod vplyvom otca sa maloletý vyjadruje vulgárne, čo neprospieva jeho psychike. Navrhla uznesenie vo výroku o úprave styku potvrdiť. Súčasne podotkla, že otec jej doposiaľ nevrátil cestovný pas maloletého, preto má obavy, že otec vezme maloletého na neznáme miesto. Z uvedeného dôvodu odmietla otcovi odovzdať maloletého dňa 26.07.2014, avšak je ochotná poskytnúť mu náhradný termín, ak jej vráti späť cestovný pas maloletého.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

Podľa ust. § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ust. § 102 ods. 1 vety prvej O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie

predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 115 ods. 1 O.s.p. a contrario, § 75 ods. 7 O.s.p.) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu predbežného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie predbežného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi predbežných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „predbežné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

Výrok uznesenia o predbežnom zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom odvolacieho konania (ust. § 206 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd preskúmal uznesenie v napadnutej časti podľa ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že v danom prípade bola splnená zákonná podmienka pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorou je naliehavosť dočasnej úpravy pomerov daná záujmom maloletého F. na udržaní a prehlbovaní prirodzenej väzby k obidvom svojim rodičom. Matka maloletého dostatočným spôsobom osvedčila naliehavosť potreby upraviť styk otca maloletým, a to najmä so zreteľom na skutočnosť, že rodičia maloletého spolu nežijú v spoločnej domácnosti a nevedia sa dohodnúť na podmienkach a pravidelnej realizácii styku otca s maloletým, pričom neochota vzájomne komunikovať je v rozpore so záujmom mal. F.. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že je potrebné upraviť styk otca s maloletým, nakoľko dlhodobšia absencia otca pri výchove maloletého môže so zreteľom na jeho vek spôsobiť vzájomné odcudzenie, preto je nariadenie predbežného opatrenia dôvodné a je bez všetkého v záujme maloletého. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone, pričom je v záujme dieťaťa, aby mu nebolo odňaté právo mať zabezpečený osobný kontakt s oboma rodičmi. Je pritom predovšetkým na rodičoch, aby maloletému dieťaťu zabezpečili bezkonfliktné a stabilné výchovné prostredie a úlohou matky, ktorá maloletého vychováva, je zabezpečiť priaznivé podmienky na uskutočnenie styku s jeho otcom.

Odvolací súd sa však nestotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o rozsah a frekvenciu styku otca s maloletým, ktorý bol súdom určený len raz v mesiaci, a to v poslednú sobotu od 15.00 hod. do 18.00 hod. Z obsahu spisu totiž nevyplývajú také skutočnosti, pre ktoré by sa mal styk otca s maloletým uskutočniť len v tomto minimálnom rozsahu. Maloletý má s otcom vybudovaný vzťah a je zvyknutý na jeho prítomnosť, čo vyplýva aj zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 06.03.2014, pričom otec prejavil záujem o čo najširší možný kontakt s maloletým. Predbežnej úprave zodpovedá podľa názoru odvolacieho súdu frekvencia styku otca s maloletým každý párnny víkend v roku, avšak vzhľadom na bytové podmienky otca, ktorý nemá stále bydlisko, ale prespáva na rôznych ubytovniach, je vhodné, aby sa styk otca s maloletým uskutočňoval len počas dňa. Z tohto dôvodu odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o úprave styku podľa ust. § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a na záver zdôrazňuje, že nariadenie predbežného opatrenia predstavuje len dočasnú ingerenciu súdu do pomerov účastníkov a nemá prejedukovať rozhodnutie vo veci samej, ktoré môže byť po úplnom zistení skutkového stavu a zhodnotení vplyvu tejto dočasnej úpravy na psychický stav maloletého úplne odlišné od rozhodnutia o predbežnej úprave styku. Protichodnými tvrdeniami rodičov maloletého týkajúcich sa uskutočňovania styku otca s maloletým a vplyvu správania sa otca na maloletého F., na ktoré poukazovala matka sa preto bude zaoberať konajúci súd vo veci samej (konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 27P 3/2014 začaté na návrh matky dňa 09.01.2014).

Poučenie:

Pri tomto uznesení nie je prípustné odvolanie.